

III. 2.

Adam (*opět přejde k pravému kraji proti oblouku dětí, ovšem je skleslý, teprve pak se s námahou vzchopí a s mírným zadrhnutím vyjadřujícím nejistotu velmi se snaží*): „Vy jste mi to ale hodné děti.“ *děti k němu obrací pohled, tentokrát vytrvají* „Takové... sečtělé.“ – *Přítom si přeje dlaněmi po stehnech, jako by si otíral pot. Cyril s hlučným povzdechem vkládá hlavu do dlaní. Trapná chvíle ticha.*

Adam (honem, *trhne sebou*): „Nechtěli byste něco dělat?“

Dítě 2: „Špecifikujte.“

Adam: „No... Co tak obvykle děláte?“ *Mírně rozhodí rukama na znak bezradnosti. Následující činnosti pronáší děti velmi zřetelně a důrazně, důležitě.*

Dítě 1: „Diškutujeme.“

Dítě 2: „Tematizujeme.“

Dítě 3: „Problematizujeme.“

Dítě 4: „Argumentujeme.“

Adam: „A nechcete si třeba přečíst pohádku?“

Cyril: „To je vůl.“ *Musí být doplněno – totiž není to jen sprosté, ale působí to přímo na nervovou soustavu občanů, viz 5. a 6. dějství. Proto např.: „Analogicky vzato (se zamyšleným výrazem) – to je vůl.“ (Se stejnou intonací jako původně.)*

Dítě 3: „Co je to pohádka?“ *Definujte.*

Adam: „Pohádka... *Děti se chytly, Adam cítí půdu pod nohama. Mentorsky vysvětluje jako malým dětem.* To je takový příběh s ponaučením.“

Následující 2 otázky musejí vypálit rychle.

Dítě 4: „Moralitum?“

Dítě 2: „Myšlenkový experiment?“

Adam: „Tak něco.“ *Poněkud nesměle pohládí dítě 1, které je nejbližší k němu.*

Cyril (deklamuje): „Dnešní děti jsou zítřejší vychovatelé. Naprostá katastrofa.“

Dítě 1 (prosí): „Pane... povězte nám pohádku.“ *Adam je pohládí směleji, pak udělá na Cyrila dlouhý nos, vítězoslavně se vrací k dětem. Šotek mu podává židli, Adam si sedá.*

Adam: *Už s pocitem převahy.* „A jakou byste chtěli? Nějakou o zvířátkách, co?“

Dítě 4: „Zvířátka?“

Po otázce kratičké zamyšlení, pak opět velmi rychle po sobě.

Dítě 2 (nadšeně): „Elektrody!“

Dítě 3: „Hypofýza!“

Dítě 1 (vstává): „Donešu škalpely!“

Adam: *Naváže ve stejném rychlém rytmu, ovšem už bez pocitu, že je vše v pořádku a že se „chytí“.* *Sedí, ale rukama gestikuluje směrem k D1 ve snaze zadržet jej.* „Proboha, sedni si! Tady se nic pitvat nebude! Radši vám povím tu o perníkové chaloupce.“

Dítě 1 zklamaně usedá, dítě 2 zvedne ruku.

Adam (podezřívavě, *opře se, a tím odkloní od dětí*): „No?“

Dítě 2 (zasvěceně, *s gestem zamyšlení*): „Z konstrukčního hlediska je ta perníková chaloupka pěkná blbost.“

Dítě 3: „Jak jako perníková?“ – *Tohle není způsob vyjadřování občanů, navíc obsah není stejně věcný a intelektuální jako u ostatních dětských replik. Nějaká alternativa?*

Dítě 4: „To je nějaká metafora, že?“

Adam (podrážděně): „Přesně tak! Povím vám pohádku o (*zdůrazní slovo*) metaforické perníkové chaloupce. *Rozčilením vstane, otočí se více k divákům a velmi přísně:* Teď hlavně buďte zticha.“

Cyril (mimochodem, ostentativně): „Od Správců jsem dostal už tři vyznamenání za efektivitu. Vážně nevím, proč mám tohle za potřebí.“

Adam: *Trochu se natočí k C., stejně přísně:* „To platí i pro vás.“ *chraptivě se odkašle, nadechne, uklidní a snaží se opět vstřícně:* „Ehm, ehm. Milé děti. Bylo nebylo...“

Všichni sebou trhnou, Cyril vyskočí ze židle s rukou na zbrani. Židle by se měla převrátit. Adam se lekne.

Adam (nechápe): „Co je?“

Nikdo se nehýbe, Dítě 4 se zvedá, přejde k Adamovi. Strojeně mu vlepí ohromnou facku, jde si sednout. Bylo by hezké, kdyby „děti“ chodily opravdu jako děti, batolata. Zkuste to nacvičit!

Cyril (*jde směrem k Adamovi, ten je naštěstí oddělen dětmi, nenávisťně*): „Tak ty si nedáš pokoj. A před dětma!“ – *Poslední slova jen sykne, jako by nechtěl, aby jej děti slyšely.*

Adam (ublíženě, *téměř v šoku si sedá*): „To dítě mě praštilo!“

Dítě 2 (prosí): „Pane vychovateli, přečtete nám nějaký méně debilní příběh.“

Adam (*Po chvíli, kdy si přepraštěné místo, ovšem stále zamrzele, otráveně*): „To bude asi lepší. Z čeho si nejraději čtete?“

Děti (unisono, nadšeně): „Z Prolegomen!“

Adam (chvíli váhá, *s povzdechem*): „Tak mi podejte to prolegomen.“

Dítě 1 vyběhne pro Prolegomena, s knížkou mu naproti vyběhne šotek, vrátí se, dá knížku Adamovi, všechny děti se k němu těsně přisunou (případně si přisunou lavice), visí mu na rtech, jsou nadšené, nedočkavě šermují ručičkami. Při přesunu se hlasitě a zřetelně ozve Cyril.

Cyril: „Taky jsem bojoval ve velkých válkách proti misomusům, kdyby to někoho zajímalo.“

Adam (otvírá Prolegomena, odkašlává si): „Takže:“ *Následuje nějaký obzvláště vypečený a nepochopitelný úryvek z Prolegomen, tedy prakticky jakýkoliv.*

Adam (když část dočte, panicky; *narovná se na židli, otočí k divákům, ruce s knihou nechá klesnout na kolena*): „Co to proboha je?“

- tento kus scénáře bude doplněn po konzultaci s Prolegomenami -

Dítě 4: *Bezelstně, otevřeně.* „Vy tomu nerozumíte?“

Adam: *Neúspěšně se to snaží zlehčit jakýmsi nepodařeným úsměškem.* „No, když to říkáte takhle...“

Cyril: *Opře se na židli, možná i zhoupne, ruce přeloží na prsou.* „Nerozumí. Ani slovo.“

Děti v Obci jsou zvláštní a postupy běžné v naší době na ně nezabírají. Jsou přemoudřelé, hyperintelektuálně orientované, žádostivé poznatků. Dětské nadšení a spontánnost se u nich pojí právě jen s poznáváním.